31994R3287

31.12.1994 EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA L 349/79

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 3287/94, 22. detsember 1994, kauba eelinspekteerimise kohta ühendusest eksportimisel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust [1]

ning arvestades, et:

hulk arengumaid rakendab niinimetatud eksportkauba eelinspekteerimise programme, et tagada piiratud välisvääringuvarude nõuetekohane jaotamine importijatele ja võidelda üle- ja alaväärtusega arvete esitamise ja pettuste vastu; need arengumaad on selle ülesande, mille alla kuulub nende riikide territooriumile eksportimiseks mõeldud kaupade kvaliteedi ja hinna kontrollimine, andnud eraettevõtetele;

ühendus tunnustab arengumaade õigust rakendada eksportkauba eelinspekteerimist; eksportkauba eelinspekteerimine võib siiski põhjustada kuritahtlikku sekkumist lepinguosaliste vahel vabalt kokkulepitud hindadesse ja muid asjatuid kaubandustakistusi; seetõttu tuleks püüda koostöö ja tehnilise abi kaudu vähendada vajadust eksportkauba eelinspekteerimise järele;

mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay vooru lõppakt, millele kirjutati alla 15. aprillil 1995 Marrakešis (Maroko), sisaldab Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmete vahelist eksportkauba eelinspekteerimise lepingut (WTO eksportkauba eelinspekteerimise leping); see leping on heaks kiidetud ja seda tuleb ühenduses rakendada;

ühenduse õigus annab eksportijatele täiendava tagatise, et eksportkauba eelinspekteerimine toimub tõepoolest WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingu sätete kohaselt ega kujuta endast seega kaubandustakistust;

selleks tuleks ühenduses toimuva eksportkauba eelinspekteerimise suhtes kehtestada teatavad tingimused;

ühenduse ühtsete ekspordipõhimõtete säilitamiseks on vaja eksportkauba eelinspekteerimise üksuste tegevust korraldada ühetaoliselt;

menetlusi tuleks võimaluste piires lihtsustada, eelkõige hindade läbivaatamise osas; WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepinguga ei ole erandeid siiski ette nähtud, mistõttu saab selliseid erandeid kohaldada üksnes kokkuleppel eksportkauba eelinspekteerimise üksustega;

tuleks kehtestada kiire ja tõhus menetlus eksportijate ja eksportkauba eelinspekteerimise üksuste vaheliste vaidluste lahendamiseks; selline menetlus on sätestatud WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus;

vaidlused kolmandate riikidega, kes kasutavad selliseid üksusi, selle üle, et eksportkauba eelinspekteerimise üksused ei täida tingimusi või ei järgi menetlusi, tuleks lahendada ühenduse ja WTO asjakohaste menetluste kohaselt;

WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingu artikli 3 lõikega 3 nähakse ette kolmandate riikide tehniline abistamine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesolevat määrust kohaldatakse toimingute suhtes, mida Euroopa Ühenduse tolliterritooriumil teevad eksportkauba eelinspekteerimise üksused, kes kolmandate riikide valitsuste või avalik-õiguslike üksuste huvides kontrollivad nende kolmandate riikide territooriumile eksportimiseks mõeldud kaupade kvaliteeti, kogust või hinda, sealhulgas vahetuskurssi ja finantstingimusi (ehk rakendavad "eksportkauba eelinspekteerimise programme").

Artikkel 2

1. Eksportkauba eelinspekteerimise üksuste artiklis 1 määratletud toimingute suhtes kehtib käesolevas määruses sätestatud tingimustel etteteatamismenetlus.

[1] Arvamus on esitatud 14. detsembril 1994 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

2. Oma toimingutest teatamisel teevad eksportkauba eelinspekteerimise üksused komisjonile teatavaks selliste kolmandate riikide valitsuste või avalik-õiguslike üksustega sõlmitud lepingute sätted (välja arvatud tasu käsitlevad sätted), kelle huvides on eksportkauba eelinspekteerimise programmid sisse seatud. Hiljem teatavad nad komisjonile kõikidest kontrollitingimuste muudatustest. Samuti teatavad nad meetmetest, mida nad on võtnud käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmiseks.

3. Komisjon saadab liikmesriikidele igast saadud teatest koopia.

Artikkel 3

Artiklis 2 osutatud teade hõlmab järgmisi toiminguid:

a) kauba tegelik ülevaatamine enne eksportimist, et teha kindlaks, kas saadetis on lepinguga kooskõlas (kvaliteedilt, koguselt) ja kas täidetakse impordiriigis kehtivaid või rahvusvahelisel tasandil tunnustatud eeskirju ja nõudeid;

b) hinna ja vajaduse korral vahetuskursi kindlakstegemine eksportija ja importija vahelise lepingu, esialgse arve ja vajaduse korral impordiloa taotluse põhjal.

Artikkel 4

Eksportkauba eelinspekteerimise üksused täidavad oma toimingutes järgmisi tingimusi:

a) enne mis tahes kontrolli teatab eksportkauba eelinspekteerimise üksus eksportijale inspekteerimise üksikasjadest ja kohaldavatest tingimustest.

Eksportkauba eelinspekteerimise üksus teostab asjakohased ülevaatused tähtaja jooksul, mis ei tekita põhjendamatuid viivitusi. Pärast lõplike dokumentide kättesaamist ja inspekteerimise lõpuleviimist väljastab üksus viie tööpäeva jooksul nõuetele vastavuse akti või esitab üksikasjaliku kirjaliku seletuse sellise akti väljaandmata jätmise põhjuste kohta. Viimasel juhul annab üksus eksportijatele võimaluse esitada kirjalikult oma seisukoht ja korraldab eksportijate soovil uue inspekteerimise esimesel mõlemale poolele sobival kuupäeval.

Samuti peavad eksportkauba eelinspekteerimise üksused alati, kui eksportijad soovivad, enne tegelikku ülevaatust esialgselt üle vaatama hinna ja vajaduse korral vahetuskursi, võttes aluseks eksportija ja importija vahelise lepingu, esialgse arve ja vajaduse korral impordiloa taotluse. Kohe pärast esialgset ülevaatust teatavad üksused eksportijatele kirjalikult hinna ja/või vahetuskursi heakskiitmisest või esitavad mitteheakskiitmise üksikasjalikud põhjused.

Makseviivituste vältimiseks saadavad eksportkauba eelinspekteerimise üksused eksportijatele või eksportijate määratud esindajatele nõuetele vastavuse akti nii kiiresti kui võimalik. Kui nõuetele vastavuse aktis on kirjaviga, parandavad üksused vea ja edastavad parandatud teabe asjaosalistele nii kiiresti kui võimalik;

b) eksportkauba eelinspekteerimine toimub võrdse kohtlemise põhimõttel ning selle teostamisel rakendatavad menetlused ja tingimused on objektiivsed ja neid kohaldatakse võrdsetel alustel kõikide eksportijate suhtes, kes on selliste toimingutega seotud;

c) eksportkauba eelinspekteerimise üksused ei nõua eksportijatelt teavet, mis käsitleb:

i) valmistusandmeid, mis on seotud patenditud, litsentsitud või avaldamata protsessiga või protsessiga, mille patent on kinnitamisel,

ii) avaldamata tehnilisi andmeid peale andmete, mis on vajalikud tõestamaks vastavust tehnilistele eeskirjadele või normidele,

iii) sisemist hinnakujundust, sealhulgas tootmiskulusid,

iv) kasumimäärasid,

v) eksportijate ja nende tarnijate vaheliste lepingute tingimusi, välja arvatud juhul, kui üksusel ei ole muidu võimalik kõnesolevat inspekteerimist läbi viia. (Sel juhul nõuab üksus vaid selleks otstarbeks vajalikku teavet.)

Eksportkauba eelinspekteerimise üksused käsitlevad kogu eksportijatelt saadud teavet konfidentsiaalse äriteabena, niivõrd kui seda ei ole juba avaldatud või kolmandatele isikutele üldkättesaadavaks või muul viisil avalikuks tehtud. Sellist konfidentsiaalset äriteavet jagatakse nende valitsustega, kellega üksusel on leping või kes on neid volitanud, üksnes niivõrd, kui seda teavet on tavaliselt vaja akreditiivide või muude maksevormide või tolli jaoks, impordilubade andmiseks või valuutakontrolliks;

d) eksportkauba eelinspekteerimise üksused kehtestavad menetluse eksportijate kaebuste vastuvõtmiseks, arutamiseks ja nende kohta otsuse tegemiseks. Need menetlused töötatakse välja ja neid rakendatakse järgmiste suuniste kohaselt:

i) eksportkauba eelinspekteerimise üksused määravad ühe või mitu ametnikku, kes on tavalisel tööajal kättesaadavad igas linnas või sadamas, kus üksuste alluvuses tegutseb eksportkauba eelinspekteerimise haldusasutus, ja kes võtavad vastu ja arutavad eksportijate kaebusi ja teevad nende kohta otsuse,

ii) eksportijad esitavad määratud ametnikule/ametnikele kirjalikult asjakohase tehingu asjaolud, kaebuse olemuse ja pakutava lahenduse,

iii) määratud ametnik (ametnikud) kaalub (kaaluvad) eksportijate kaebusi mõistvalt ja pärast alapunktis ii loetletud dokumentide kättesaamist teeb/teevad otsuse niipea kui võimalik.

Artikkel 5

Eksportkauba eelinspekteerimise üksused täidavad hinna ülevaatamisel järgmisi tingimusi:

a) eksportkauba eelinspekteerimise üksused lükkavad eksportija ja importija vahel kokkulepitud lepingujärgse hinna tagasi üksnes siis, kui nad suudavad tõestada, et nende järeldused ebarahuldava hinna kohta põhinevad punktides b–e sätestatud tingimuste kohasel ülevaatusel;

b) eksportkauba eelinspekteerimise üksus võtab ekspordihinna ülevaatamisel hinnavõrdluse aluseks samas ekspordiriigis samal või ligikaudu samal ajal konkureerivate ja võrreldavate müügitingimuste alusel ja kooskõlas harilike kaubandustingimustega ekspordiks pakutavate identsete või sarnaste kaupade hinna(d), milles on maha arvatud tavapärased hinnaalandid. Sellisel võrdlusel täidetakse järgmisi nõudeid:

i) kasutatakse üksnes hindu, mis loovad põhjendatud võrdlusaluse, arvestades impordiriigi ja hinnavõrdluseks kasutatava(te) riigi/riikide asjakohaseid majandustegureid,

ii) eksportkauba eelinspekteerimise üksus ei kasuta erinevatesse impordiriikidesse ekspordiks pakutud kauba hinda saadetisele suvaliselt madalaima hinna määramiseks,

iii) eksportkauba eelinspekteerimise üksus võtab arvesse punktis c loetletud tegureid,

iv) igal eespool kirjeldatud protsessi etapil annab eksportkauba eelinspekteerimise üksus eksportijale võimaluse esitada selgitused hinna kohta;

c) hinna ülevaatamisel arvestavad eksportkauba eelinspekteerimise üksused asjakohaselt müügilepingu tingimusi ja üldisi tehinguga seotud tegureid; muu hulgas hõlmavad need tegurid müügi kaubanduslikku tasandit ja kogust, tarneaegu ja -tingimusi, hinnaparandusklausleid, kvaliteedinõudeid, kujunduslikke iseärasusi, erilisi veo- ja pakkimisnõudeid, tellimuse suurust, müüki sularaha eest, hooajalisi mõjusid, litsentsi- või muid intellektuaalomanditasusid ja lepingu raames osutatavaid teenuseid, kui nende kohta ei esitata tavaliselt eraldi arvet; samuti hõlmavad need teatavaid ekspordihinnaga seotud tegureid nagu eksportija ja importija vaheline lepinguline suhe;

d) veokulude ülevaatamine puudutab ainult eksportijamaa veoliigi kokkuleppehinda, nagu see on esitatud müügilepingus;

e) hinna ülevaatamisel ei arvestata:

i) impordiriigis toodetud kaupade kohapealset müügihinda,

ii) selliste kaupade hinda, mis on mõeldud eksportimiseks mujalt kui ekspordiriigist,

iii) tootmiskulusid,

iv) suvalisi või fiktiivseid hindu või väärtusi.

Artikkel 6

Kui oma kohustuste tõttu kolmanda riigi valitsuse või avalik-õigusliku üksuse ees ei täida eksportkauba eelinspekteerimise üksus käesoleva määruse artiklites 4 ja 5 sätestatud tingimusi või kui üksus ei järgi artiklis 7 piiritletud menetlust või kui on alust arvata, et WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingut ei täideta, võib rakendada mis tahes asjakohast menetlust, sealhulgas määruses (EMÜ) nr 2641/84 [1] sätestatud menetlust selles määruses sätestatud tingimustel.

Artikkel 7

Kui eksportkauba eelinspekteerimise üksused ja eksportijad ei suuda oma vaidlusi muul viisil lahendada, kohaldatakse kõige varem kahe tööpäeva möödudes kaebuse esitamisest vastavalt artikli 4 punktile d tavaliselt järgmist menetlust:

[1] EÜT L 252, 20.9.1984, lk 1.

a) eksportija või eksportkauba eelinspekteerimise üksus, kes soovib alustada vaidlust, võtab ühendust WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingu artiklis 4 nimetatud sõltumatu üksusega ja taotleb vaekogu moodustamist. Vaekogu moodustamise eest vastutab sõltumatu üksus. Vaekogu koosneb kolmest liikmest. Vaekogu liikmed valitakse tarbetuid kulutusi ja viivitusi vältides. Esimese liikme valib asjaomane eksportkauba eelinspekteerimise üksus WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast i eeldusel, et see liige ei ole selle üksusega seotud. Teise liikme valib asjaomane eksportija WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast ii eeldusel, et see liige ei ole seotud selle eksportijaga. Kolmanda liikme valib eespool osutatud sõltumatu üksus WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast iii. WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast iii valitud sõltumatu kaubanduseksperdi suhtes ei esitata vastuväiteid;

b) WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast iii valitud sõltumatu kaubandusekspert on vaekogu esimeheks. Vaidluse kiireks lahendamiseks vaekogus teeb sõltumatu kaubandusekspert vajalikud otsused, näiteks, kas asjaolud eeldavad vaekogu liikmete kohtumist ja kui eeldavad, siis kus see kohtumine toimub, võttes arvesse asjakohase inspekteerimise toimumiskohta;

c) vaidlusosaliste kokkuleppel valib punktis a osutatud sõltumatu üksus WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingus sisalduva nimekirja jaotusosast iii kõnealuse vaidluse läbivaatamiseks ühe sõltumatu kaubanduseksperdi. See ekspert teeb vajalikud otsused, et tagada vaidluse kiire lahendamine, võttes arvesse näiteks kõnealuse inspekteerimise toimumiskohta;

d) läbivaatamise eesmärk on kindlaks teha, kas vaidlusaluse inspekteerimise käigus on vaidlusosalised täitnud WTO eksportkauba eelinspekteerimise lepingu ja seega ka käesoleva määruse sätteid. Menetlus on kiire ja annab mõlemale osalisele võimaluse esitada isiklikult või kirjalikult oma arvamus;

e) kolmeliikmelise vaekogu otsused võetakse vastu häälteenamusega. Otsus vaidluse kohta tehakse kaheksa tööpäeva jooksul sõltumatu läbivaatamise soovi esitamisest ja see saadetakse vaidlusosalistele. Vaidlusosaliste kokkuleppel võib seda tähtaega pikendada. Vaekogu või sõltumatu kaubandusekspert jaotab kulutused asja sisust lähtudes;

f) vaekogu otsus on vaidlusosalisteks olevale eksportkauba eelinspekteerimise üksusele ja eksportijale kohustuslik.

Artikkel 8

Iga liikmesriik:

— võtab riigisiseselt sobivaid meetmeid käesoleva määruse rakendamiseks, eelkõige artiklis 7 sätestatud sõltumatu läbivaatamismenetluse nõuetekohase toimimise hõlbustamiseks;

— määrab ametniku, kes vastutab eksportkauba eelinspekteerimisega seotud küsimuste eest ja kelle nimi ja ülesanded tehakse komisjonile teatavaks.

Ühendus ja liikmesriigid võivad taotluse korral anda kasutajariikidele eksportkauba eelinspekteerimisega seotud tehnilist abi; üldiselt peaks sellise abi eesmärk olema asjaolude kõrvaldamine, mis sundisid neid riike rakendama eksportkauba eelinspekteerimist.

Artikkel 9

Komisjon teatab WTO sekretariaadile käesolevast määrusest ja kõikidest selles tehtavatest muudatustest.

Artikkel 10

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 1995.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 22. detsember 1994

Nõukogu nimel

eesistuja

H. SEEHOFER